

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ Ι ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

“Δομική και λειτουργική αποκατάσταση Μεγάρου Παρνασσού στην πλατεία Αγίου Γεωργίου Καρύτση στο Κέντρο της Αθήνας”

Εκπόνηση πτυχιακής από τις σπουδάστριες:

Θεοδοσίου Ιωάννα (Α.Μ: 33598)

Χαϊδεμένου Διοχάντη (Α.Μ: 32597)

Επιβλέπουσα καθηγήτρια:

Κα Μαλικούτη Σταματίνα

Ακαδημαϊκό έτος 2009 – 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	σελ.1
1. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
1.1.Θέση	σελ.2
1.2.Ιστορία του κτιρίου - Επεμβάσεις	σελ.2-3
1.3.Ιστορία του Συλλόγου	σελ.3-4
2. ΜΕΡΟΣ Α΄ : ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ – ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	
A.1. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ	
A.1.1. Στάθμη ισογείου	σελ.5
A.1.2. Στάθμη αίθουσας συναυλιών	σελ.5
A.1.3. Στάθμη Α΄ ορόφου	σελ.6
A.1.4. Στάθμη θεωρείου	σελ.6
A.1.5. Στάθμη Β΄ ορόφου	σελ.6
A.1.6. Στάθμη Γ΄ ορόφου	σελ.6
A.1.7. Όψεις	σελ.7
A.2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ	
A.2.1. Γενικά	σελ.7
A.2.2. Όψη και ανοίγματα	σελ.8
3. ΜΕΡΟΣ Β΄ : ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΤΑΣΗ	
B.1. ΔΟΜΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ	
B.1.1. Πρόταση οικοδομικών επεμβάσεων	σελ.9-10
B.1.2. Θερμομόνωση εξωτερικής τοιχοποιίας	σελ.10-12
B.1.3. Θερμομόνωση του δώματος	σελ.12-15
B.1.4. Θερμομόνωση της στέγης	σελ.16-17

Β.2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ

Β.2.1. Στάθμη ισογείου.....	σελ.18-20
Β.2.2. Στάθμη αίθουσας συναυλιών	σελ.21-23
Β.2.3. Στάθμη Α΄ ορόφου.....	σελ.23
Β.2.4. Στάθμη Β΄ ορόφου	σελ.24
Β.2.5. Στάθμη Γ΄ ορόφου.....	σελ.24

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	σελ.25
-------------------	--------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	σελ.26
-------------------	--------

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ.....	σελ.27-69
------------------------	-----------

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	σελ.71-74
---------------	-----------

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το νεοκλασικό Μέγαρο Παρνασσού εγκαινιάστηκε στις 30 Οκτωβρίου 1891. Το κτίριο είναι κτισμένο σύμφωνα με τη κατασκευαστική μεθοδολογία της εποχής, τοιχοποιία από πέτρα, τραβηχτά κονιάματα, μαρμάρيني εξώστες, ξύλινα πατώματα. Χαρακτηριστικό του μεγάρου είναι το κεντρικό μαρμάρινο κλιμακοστάσιο και η αίθουσα συναυλιών με το ζωγραφικό και γύψινο διάκοσμο.

Ο Παρνασσός είναι ένα παλιό κτίριο με μεγάλο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Παρ' όλα αυτά η χρήση του περιορίζεται μόνο σε κάποιες εποχικές εκδηλώσεις. Επιλέξαμε το κτίριο αυτό διότι θεωρήσαμε ότι η λειτουργική και δομική του αποκατάσταση είναι αναγκαία ώστε να γίνει ένας σύγχρονος και επισκέψιμος χώρος.

Η εργασία αυτή χωρίζεται σε τρία βασικά κεφάλαια. Αρχικά αναφέρονται κάποια ιστορικά στοιχεία για το κτίριο και τον Φιλολογικό Σύλλογο που στεγάζεται σε αυτό. Στη συνέχεια έγινε αποτύπωση του κτιρίου και περιγράφεται η υφιστάμενη κατάσταση. Τέλος αναφέρεται μία πιθανή πρόταση λειτουργικής βελτίωσης και επισκευής.

Θερμές ευχαριστίες στον κ.Δημήτριο Παναγουλέα, μηχανικό, ο οποίος μας παραχώρησε τα σχέδια με τις κατόψεις του κτιρίου. Επίσης τον Πρόεδρο του κτιρίου τον κ.Καλαμάκη Διουνύσιο ο οποίος μας παραχώρησε την άδεια για την μελέτη του κτιρίου και τον κ.Σάμιο Γιάννη επιστάτη του κτιρίου. Τέλος ευχαριστούμε την κ.Μαλικούτη Σταματίνα επόπτρια της πτυχιακής μας.

Μέγαρο Παρνασσού

1. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1. Θέση

Το Μέγαρο του Φιλολογικού Συλλόγου <<Παρνασσός>> βρίσκεται απέναντι από το ναό του Αγ.Γεωργίου του Καρύτση, στη γωνία της πλατείας Καρύτση και της οδού Παρνασσού.¹

1.2. Ιστορία του κτιρίου – Επεμβάσεις

Το Μέγαρο του Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός θεμελιώθηκε στις 28 Μαΐου 1890. Τα σχέδια και η επίβλεψη του έργου έγιναν από τον Συνταγματάρχη Μηχανικό Ιφικράτη Κοκκίδη και η εκτέλεση των εργασιών από τον εργολάβο Λουκά Γεωργάντη. Το οικόπεδο είχε έκταση 1103 τετραγωνικούς τεκτονικούς πήχεις² και αγοράστηκε από τον ευεργέτη Αντώνη Πάγκαλο προς 52 δρχ. τον πήχυ. Τα εγκαίνια του κτιρίου έγιναν στις 30 Οκτωβρίου 1891 και η δαπάνη ανέγερσής του υπολογίζεται περίπου σε 120.000 δρχ.³

Το 1901 το κτίριο επεκτάθηκε προς τη γωνία πλατείας Καρύτση και οδού Παρνασσού σε παρακείμενο οικόπεδο που αγοράστηκε από το Σύλλογο.

Στη δεκαετία του 1930 προστέθηκε όροφος στο πίσω μέρος του κτιρίου, που μέχρι τότε διέθετε ισόγειο και δύο ορόφους, και έγινε ορθομαρμάρωση των τοίχων της κεντρικής εισόδου. Επίσης διαμορφώθηκε το ισόγειο επί της οδού Παρνασσού σε κατάστημα.⁴

Το 1984, με μελέτη του Σ.Κυδωνιάτη, ανακαινίστηκε η αίθουσα συναυλιών και έγινε αναζωγράφιση του διακόσμου της.

Στις 23 Μαΐου 1985 το κτίριο του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός» χαρακτηρίζεται ως έργο τέχνης και ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο.⁵

¹ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ε.ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Μέγαρο Παρνασσός, Αθήνα 2007, τόμος Β΄, σελ.467

² 1 τετραγωνικός τεκτονικός πήχυς αντιστοιχεί σε 0,5625 τετραγωνικά μέτρα

³ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΣ, Αθήνα 2008, σελ.11-12

⁴ Το κατάστημα αποτελεί ιδιοκτησία άλλου και δεν συμπεριλαμβάνεται στη λειτουργική αποκατάσταση

⁵ Φ.Ε.Κ. 345, τεύχος Β΄, 31/5/85

Μετά το σεισμό του 1999 έγιναν εργασίες αποκατάστασης του κτιρίου, οι οποίες προβλέπουν, σύμφωνα με τις αντίστοιχες μελέτες, την επισκευή των πάσης φύσεως ρηγματώσεων (υπήρχαν ρωγμές τοίχων στην αίθουσα συναυλιών και στην αίθουσα εκθέσεων), την αποκατάσταση των όψεων του κτιρίου (επιχρισμάτων, χρωματισμών, μαρμάρινων μελών, σιδερένιων στοιχείων και κουφωμάτων) και την επισκευή της στέγης.⁶

Το φθινόπωρο του 2008 ξεκίνησαν εργασίες επισκευής του κτιρίου που αφορούσαν στην τοποθέτηση κλιματιστικών μονάδων και φωτισμού στην αίθουσα συναυλιών, καθώς και στο λουστράρισμα του ξύλινου πατώματος της ίδιας αιθούσης. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν τον Απρίλιο του 2009.

1.3. Ιστορία του Συλλόγου

Ο Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός διανύει φέτος (2009) το 144^ο έτος πολιτισμικών δραστηριοτήτων. Ιδρύθηκε στις 24 Ιουνίου 1865 από τους τέσσερις γιους, ηλικίας από 11 έως 16 ετών, του νομισματολόγου Ηπειρώτη Παύλου Ιωάννου Λάμπρου, με πρώτο πρόεδρο το μεγαλύτερο γιο του, Μιχαήλ. Στην αρχή ο Παρνασσός στεγάστηκε στο αρχοντικό του Λάμπρου, στην οδό Παρθεναγωγείου (σημερινή Πεσματζόγλου). Τη 1 Σεπτεμβρίου 1868 μετακόμισε στην οδό Σίνα (οικία Κατερινοπούλου). Αργότερα μεταφέρθηκε στο Μέγαρο Χατζοπούλου, στην οδό Σταδίου (παρά το Μέγαρο ΤΣΑΥ).⁷

Ο Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός, η πρώτη Ακαδημία των Ελλήνων Γραμμάτων, Επιστημών και Εικαστικών Τεχνών μετά την Εθνική Επανάσταση του 1821, στενά συνυφασμένος με την καλλιτεχνική ιστορία της Νεότερης Ελλάδος, από την ίδρυσή του αγκάλιασε με πολλή αγάπη και μεγάλη στοργή τον εικαστικό κόσμο της χώρας μας και διαδραμάτισε πρωτεύοντα ρόλο στην προβολή του έργου τους στην παγκόσμια εικαστική σκηνή και στη διεθνή αναγνώρισή τους.

Από τους εκθεσιακούς χώρους του Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσού, αρχικά εκτός και στη συνέχεια εντός του κτιρίου, πέρασαν και εξέθεσαν τα έργα τους σε ομαδικές, ατομικές και πανελλήνιες εκθέσεις τα μεγαλύτερα

⁶ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ε.ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Μέγαρο Παρνασσός, Αθήνα 2007, τόμος Β', σελ.469

⁷ Στο ίδιο οίκημα στεγάστηκαν αργότερα η γαλλική και η τουρκική πρεσβεία. Εκεί έζησε και η Καίτη Χατζοπούλου, μετέπειτα Λαίδη Λω και αντιβασίλισσα των Ινδών, σύζυγος του φιλέλληνα Άγγλου αξιωματικού και διπλωμάτη Εδουάρδου Λω. Στο βάθος του ίδιου οικοπέδου, περίπου στο σημερινό υπουργείο πολιτισμού, υπήρχε το υπαίθριο θέατρο Κυβέλης, πρώην Βαριετέ του Ασλάνη, που λειτούργησε μέχρι το 1927.

ονόματα, οι κορυφαίοι των εικαστικών τεχνών της σύγχρονης Ελλάδας του 19^{ου}, 20^{ου} και 21^{ου} αιώνα. Έργα, από τα οποία όσα διασώθηκαν από την αρπαγή των δυνάμεων κατοχής του 1941-1944, στεγάζει και παρουσιάζει στο φιλότεχνο κοινό η πρόσφατα ανακαινισμένη Πινακοθήκη του Συλλόγου.

Από το 1882 που η λέξη «Galerie» ήταν εντελώς ή σχεδόν άγνωστη στην Ελλάδα και ο εικαστικός κόσμος της χώρας μας ήταν υποχρεωμένος να παρουσιάζει τα αριστουργήματά του στα εργαστήριά του, στα σοκάκια της Πλάκας και στα υπόστεγα των αρχοντικών της Αθήνας, ο Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός θέλησε να προστατεύσει τον καλλιτεχνικό κόσμο της χώρας μας και να προβάλει το έργο του όχι μόνο σε εθνικό, αλλά και σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.⁸

Οι εκθεσιακές δραστηριότητες του Συλλόγου ξεκίνησαν στις αρχές του 1883 και σταμάτησαν τον Απριλίου του 1941, μετά την επίταξη του κτιρίου από τις δυνάμεις κατοχής. Ξανάρχισαν το 1945 με τη πρώτη μεταπολεμική έκθεση και συνεχίζονται μέχρι σήμερα όπου ο Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσού έχει στο ενεργητικό του αμέτρητες εκθέσεις.⁹

2. ΜΕΡΟΣ Α΄ : ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

A.1. Λειτουργική διάρθρωση

Το Μέγαρο του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός» είναι στη μεν πρόσοψη τριώροφο (ισόγειο και δύο όροφοι), ενώ στην πίσω όψη του(βόρειο τμήμα) διαθέτει έναν ακόμη μεταγενέστερο όροφο. Το κτίριο χαρακτηρίζει η ύψους δύο ορόφων αίθουσα συναυλιών, εμβαδού 300 m², η οποία διαθέτει μικρού μεγέθους σκηνή και είναι διακοσμημένη με μοτίβα ζωγραφικά και γύψινα. Οι υπόλοιποι χώροι του μεγάρου στεγάζουν γραφεία, εκθέσεις, τη βιβλιοθήκη του συλλόγου και βοηθητικούς χώρους.¹⁰ (φωτ.1)

⁸ ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΣ, Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός, Αθήνα 2007, σελ.10-16

⁹ ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΣ, Αθήνα 2008, σελ.26

¹⁰ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ε.ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Μέγαρο Παρνασσός, Αθήνα 2007, τόμος Β΄, σελ.468

A.1.1. Στάθμη ισογείου

Στην πρόσοψη του κτιρίου(νότιο τμήμα) υπάρχουν τρεις ξύλινες πόρτες με διπλά φύλλα εκ των οποίων μόνο η μεσαία χρησιμοποιείται ως είσοδος. Μπαίνοντας βρίσκεται το κεντρικό κλιμακοστάσιο που οδηγεί στην επόμενη στάθμη, στην αίθουσα συναυλιών (φωτ.2). Ανατολικά υπάρχει μία εκθεσιακή αίθουσα (φωτ.3), το ασανσέρ (φωτ.4) και η είσοδος προς τη βιβλιοθήκη (φωτ.5), ενώ δυτικά η γραμματεία (φωτ.6), το θυρωρείο (φωτ.7) και ένα μικρό δωμάτιο που χρησιμοποιείται ως κουζίνα από τους εργαζόμενους του κτιρίου (φωτ.8).Αριστερά και δεξιά του κεντρικού κλιμακοστασίου υπάρχουν τρία σκαλοπάτια τα οποία οδηγούν σε ένα επίπεδο χαμηλότερο από το επίπεδο του ισογείου (φωτ.9).

Σε αυτό το επίπεδο, ανατολικά βρίσκεται μία αίθουσα που χρησιμοποιείται ως βιβλιοθήκη (φωτ.10,11). Κάτω από το κεντρικό κλιμακοστάσιο έχει γίνει μία αποθήκη (φωτ.12), ενώ υπάρχει ένας μεγάλος διάδρομος ο οποίος έχει μία πόρτα δεξιά, δύο αριστερά και μία στο τέλος του διαδρόμου(φωτ.13). Η δεξιά πόρτα οδηγεί σε μία αρκετά μεγάλη αίθουσα που χρησιμοποιείται ως βιβλιοθήκη, ενώ επικοινωνεί με μια εσωτερική πόρτα και με μία άλλη αίθουσα ίδιων διαστάσεων και ίδιας χρήσης. Οι δύο πόρτες που βρίσκονται αριστερά οδηγούν και αυτές σε βιβλιοθήκες, οι οποίες όμως δεν επικοινωνούν μεταξύ τους (φωτ.14,15,16). Δυτικά του ίδιου επιπέδου υπάρχει ένας χώρος που έχει ένα μηχάνημα για φωτοτυπίες και δίπλα είναι το λεβητοστάσιο (φωτ.17). Όπως προαναφέρθηκε, στο τέλος του διαδρόμου υπάρχει μία πόρτα που οδηγεί σε ένα ημιυπαίθριο χώρο, στον οποίο υπάρχουν οι ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις και οι μονάδες των κλιματιστικών (φωτ.18).

Το κτίριο αποτελείται από το ισόγειο, τη στάθμη αιθούσης συναυλιών και τρεις ορόφους. Μεταξύ του α΄ και του β΄ ορόφου υπάρχει ημιώροφος (στάθμη θεωρείου).

A.1.2. Στάθμη αίθουσας συναυλιών

Το μεγαλύτερο μέρος της στάθμης αυτής καταλαμβάνει η αίθουσα συναυλιών, η οποία διαθέτει τρεις μεγάλες πόρτες που χρησιμοποιούνται ως είσοδοι. Ανατολικά βρίσκεται το γραφείο του γραμματέα, το ασανσέρ και οι σκάλες που οδηγούν στο θεωρείο ενώ δυτικά είναι τα καμαρίνια και οι τουαλέτες γυναικών. Τα καμαρίνια επικοινωνούν εσωτερικά, με μια μικρή

ξύλινη σκάλα, με το πίσω μέρος της ξύλινης υπερυψωμένης σκηνής. Μέσα στην αίθουσα συναυλιών υπάρχουν δύο πόρτες, η μία βόρεια και η άλλη ανατολικά. Η πρώτη οδηγεί στην έξοδο κινδύνου και η δεύτερη στην πίσω ταράτσα του Γ΄ ορόφου (φωτ.19,20,21,22,23,24).

A.1.3. Στάθμη Α΄ ορόφου

Στον Α΄ όροφο υπάρχουν τέσσερις μεγάλες αίθουσες, η χρήση των οποίων είναι γραφείο προέδρου, αίθουσα συμβουλίου, εντευκτήριο και η αίθουσα Κωστή Παλαμά. Οι αίθουσες αυτές επικοινωνούν μεταξύ τους με εσωτερικές πόρτες, ενώ η κάθε μία από αυτές έχει και δική της ξεχωριστή είσοδο εκτός από την αίθουσα Κωστή Παλαμά που έχει είσοδο μόνο από το εντευκτήριο. Δυτικά είναι οι τουαλέτες και δίπλα σε αυτές βρίσκονται οι σκάλες που οδηγούν στην στάθμη θεωρείου και στον Β΄ όροφο (φωτ.25,26,27,28,29).

A.1.4. Στάθμη θεωρείου

Σε αυτή τη στάθμη υπάρχει η είσοδος για το θεωρείο και αριστερά αυτής βρίσκεται το λογιστήριο. Μπαίνοντας στο λογιστήριο δεξιά υπάρχει μία αποθήκη ενώ προχωρώντας προς το εσωτερικό συναντάμε το χώρο του λογιστηρίου. Εκεί υπάρχουν τρία παράθυρα που βλέπουν στη σκηνή και μια πόρτα που οδηγεί σε μία δεύτερη αποθήκη. Η αποθήκη αυτή επικοινωνεί μέσω μιας πόρτας με τον ακάλυπτο χώρο (30,31,32,33).

A.1.5. Στάθμη Β΄ ορόφου

Στον Β΄ όροφο, ο οποίος είναι ακριβώς ίδιος με τον Α΄ όροφο, υπάρχουν τέσσερις μεγάλες αίθουσες, οι οποίες και αυτές επικοινωνούν μεταξύ τους με εσωτερικές πόρτες. Οι δύο από αυτές έχουν χρήση εκθεσιακού χώρου, ενώ οι άλλες δύο χρήση πινακοθήκης. Δυτικά βρίσκονται οι τουαλέτες (φωτ.34,35,36).

A.1.6. Στάθμη Γ΄ ορόφου

Ανεβαίνοντας στον Γ΄ και τελευταίο όροφο, υπάρχει μία πολύ μεγάλη αίθουσα η οποία χρησιμοποιείται και αυτή ως εκθεσιακός χώρος. Μέσα στην αίθουσα υπάρχουν δύο πόρτες, η μία οδηγεί στην έξοδο κινδύνου και η άλλη στην ταράτσα του κτιρίου (φωτ.37,38,39,40).

A.1.7. Όψεις

Η πρόσοψη (νότια όψη) του κτιρίου επί της πλατείας Καρύτση αποτελείται από τρεις ορόφους (ισόγειο και δύο όροφοι). Στο ισόγειο υπάρχουν τρεις κεντρικές διπλές εισοδοί, εκ των οποίων η μεσαία περικλείεται από δύο μεσαίους μαρμαρίνους δωρικούς κίονες (φωτ.41). Από την δεξιά πλευρά υπάρχουν δύο ξύλινα παράθυρα καθώς επίσης και από την αριστερή μαζί με την είσοδο που οδηγεί στο πίσω μέρος του κτιρίου.¹¹ Στο πρώτο όροφο υπάρχουν τρεις μεγάλες μπαλκονόπορτες ακριβώς πάνω από τις τρεις μεγάλες εισόδους, καθώς επίσης και πέντε παράθυρα, δύο δεξιά και τρία αριστερά. Ο δεύτερος όροφος αποτελείται από μία μπαλκονόπορτα, ακριβώς πάνω από την μεσαία του πρώτου ορόφου. Υπάρχουν τρία παράθυρα δεξιά και δύο αριστερά (φωτ.42,43,44,45,46).

Η ανατολική όψη βρίσκεται σε μεσοτοιχία. Η βόρεια και η δυτική όψη βλέπουν σε ακάλυπτο χώρο και είναι επιχρισμένες.

Το χρώμα του κτιρίου είναι ανοιχτό κεραμιδί.

A.2. Κατασκευαστική συγκρότηση

A.2.1. Γενικά

Ο φέρων οργανισμός του κτιρίου είναι από λιθοδομή. Το συνδετικό υλικό είναι ασβεστοκονίαμα. Η προσθήκη του γ' ορόφου στο πίσω μέρος του κτιρίου, έγινε με φέροντα οργανισμό από οπλισμένο σκυρόδεμα και τοίχους πλήρωσης από οπτοπλινθοδομή. Μετά την προσθήκη αυτή μόνο μέρος του κτιρίου καλύπτεται με δίρριχτη στέγη ενώ το υπόλοιπο με επίπεδα δώματα.¹²

Σε ότι αφορά τα οριζόντια στοιχεία, στην κεντρική αίθουσα συναυλιών, στον α' και β' όροφο υπάρχουν ξύλινα πατώματα. Στους υπόλοιπους χώρους υπάρχει μάρμαρο ή πλακάκι.

Χαρακτηριστικό στοιχείο του μεγάρου αποτελεί η μνημειακή μαρμαρίνη κεντρική του κλίμακα, η οποία είναι παρόμοια με αυτή του Πανεπιστημίου, αποτελούμενη από μεσαίο και δύο πλευρικά σκέλη. Στην κορυφή του κλιμακοστασίου υπάρχουν δύο μαρμαρίνοι ιωνικοί κίονες (φωτ.47,48).

¹¹ Δίπλα βρίσκεται η είσοδος του καταστήματος. Το κατάστημα είναι ακριβώς κάτω από την αίθουσα Κ.Παλαμά. Η ιδιοκτησία του Παρνασσού ξεκινά από τη στάθμη του α' ορόφου.

¹² ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ε.ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Μέγαρο Παρνασσός, Αθήνα 2007, τόμος Β', σελ.468-469

Σε πολλούς χώρους του κτιρίου έχουν εντοπιστεί ίχνη διακόσμου. Αναλυτικότερα:

- Εντυπωσιακή είναι η γύψινη διακόσμηση της οροφής της αίθουσας συναυλιών. Στην ίδια στάθμη εντοπίστηκαν στο μεν καμαρίνι και στο χωλ οροφολογίες, στο δε παρασκήνιο της αίθουσας συναυλιών τοιχογραφίες με τρία είδη διακόσμησης: κατακόρυφες διακοσμητικές ζώνες στο χώρο πίσω από τη σκηνή, απομίμηση μαρμάρου στο χώρο πριν από τη μικρή ξύλινη σκάλα που οδηγεί στη σκηνή και, στον ίδιο χώρο, τοίχος με τμήματα πλούσιου ζωγραφικού γεωμετρικού και φυτικού διακόσμου, που όμως διακόπτεται από σωληνώσεις και ηλεκτρικές εγκαταστάσεις (φωτ.49,50,51,52,53,54,55,56,57,58,59).

- Στο διάδρομο της πινακοθήκης του β' ορόφου εντοπίστηκαν ίχνη αθηντικού διακόσμου κάτω από πέντε μεταγενέστερα στρώματα χρωματικών επιχρίσεων και στο κλιμακοστάσιο στο ύψος επίσης του β' ορόφου, διαφορετικού πάχους και χρώματος διακοσμητικές ζώνες κάτω από έξι μεταγενέστερα στρώματα επιχρίσεων (φωτ.60,61,62,63,64,65).

A.2.2. Όψη και ανοίγματα

Το κτίριο διαθέτει στην πρόσοψη (νότιο τμήμα) δύο εξώστες από μάρμαρο πακτωμένο στη λιθοδομή με χυτοσιδηρά κιγκλιδώματα. Στο ύψος του ισόγειου υπάρχει επένδυση από μαρμαρόλιθους, γκριζόλευκου χρώματος καθώς και δύο μεσαίοι μαρμάρινοι δωρικοί κίονες.¹³ Το ισόγειο και οι δύο όροφοι χωρίζονται μεταξύ τους με κατά μήκος κορνίζες από τραβηχτό κονίαμα. Πάνω από τις οριζόντιες κορνίζες υπάρχουν γείσα που στηρίζονται σε γεισίποδες. Στις ποδιές των παραθύρων, στο τμήμα μεταξύ κορνιζών και γείσων και πάνω από αυτά υπάρχει γλυπτό διάκοσμο.¹⁴

Τα ανοίγματα των όψεων είναι ορθογώνιου σχήματος και πλαισιώνονται με κατακόρυφα και οριζόντια στοιχεία από τραβηχτό κονίαμα. Τα κουφώματα είναι ξύλινα, ενώ τόσο τα παράθυρα όσο και οι εξωστόθυρες έχουν στο επάνω μέρος τους ανοιγόμενο φεγγίτη. Τα παραθυρόφυλλα είναι επίσης ξύλινα γαλλικού τύπου. Τα ανοίγματα της όψης προς τον ακάλυπτο χώρο δεν έχουν παραθυρόφυλλα, αλλά εξωτερικές σιδεριές. Οι τρεις μεγάλοι ύψους

¹³ ΚΩΣΤΑ Η.ΜΠΙΡΗ, Αι Αθηναι, Αθήνα 1995,σελ.236-239

¹⁴ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ε.ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Μέγαρο Παρνασσός, Αθήνα 2007, τόμος Β', σελ.468-469

εξώθυρες έχουν τζαμιλίκι, σιδεριά και φεγγίτη στο επάνω μέρος τους, καθώς και ξύλινο ανεμοφράκτη. Εντυπωσιακά είναι η πόρτα εισόδου στην αίθουσα συναυλιών, στην κορυφή του κεντρικού κλιμακοστασίου.¹⁵ (φωτ.66,67)

3. ΜΕΡΟΣ Β΄ : ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ – ΠΡΟΤΑΣΗ

B.1. Δομική αποκατάσταση κτιρίου

Ο «Παρνασσός» είναι ένα κτίριο που λειτουργεί εδώ και 118 χρόνια.¹⁶ Έχει δεχτεί αρκετές επεμβάσεις τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά. Η δική μας πρόταση εστιάζεται στη θερμομόνωση του κτιρίου, και συγκεκριμένα στη θερμομόνωση της εξωτερικής τοιχοποιίας, του δώματος και της στέγης.

Η θερμότητα έχει την ιδιότητα να μεταδίδεται από τις θερμότερες προς τις ψυχρότερες περιοχές με αποτέλεσμα να παρατηρείται το μεν χειμώνα ψύξη των εσωτερικών χώρων λόγω μετάδοσής της προς το ψυχρότερο εξωτερικό περιβάλλον, το δε καλοκαίρι υπερθέρμανση λόγω της αντίστροφης πορείας από το θερμότερο εξωτερικό περιβάλλον προς τους ψυχρότερους εσωτερικούς χώρους. Συνέπεια αυτής της κατάστασης είναι να καταναλώνεται ενέργεια είτε για θέρμανση το χειμώνα είτε για κλιματισμό το καλοκαίρι.

B.1.1. Πρόταση οικοδομικών επεμβάσεων

Σήμερα θα μπορούσε κάποιος να καταγράψει επιγραμματικά μία σειρά οικοδομικών επεμβάσεων που μπορούν να συμβάλλουν στην βελτίωση της θερμικής προστασίας του κελύφους του κτιρίου με γνώμονα τη βελτιστοποίηση της ενεργειακής του συμπεριφοράς με τη μείωση της καταναλισκόμενης ενέργειας και παράλληλα την επίτευξη συνθηκών άνεσης στους χώρους παραμονής και εργασίας.

Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα παραμένει πάντα διπλό:

- Περιορισμός των θερμικών απωλειών από το κέλυφος του κτιρίου το χειμώνα.
- Παρεμπόδιση της υπερθέρμανσης των εσωτερικών τοίχων το καλοκαίρι.

¹⁵ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ε.ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Μέγαρο Παρνασσός, Αθήνα 2007, τόμος Β΄, σελ.468-469

¹⁶ Εγκαινιάστηκε το 1891

Η επιλογή της πλέον κατάλληλης επένδυσης καθορίζεται από το ίδιο το κτίριο και την ενεργειακή του συμπεριφορά.

Οι δυνατές επεμβάσεις μπορούν να διακριθούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες:

1. Επεμβάσεις στα κουφώματα, που συμπεριλαμβάνεται:
 - Σφράγιση των αρμών μεταξύ των τοίχων και της κάσας των κουφωμάτων.
 - Βελτίωση της αεροστεγανότητας των αρμών μεταξύ κινητών και ακίνητων φύλλων των κουφωμάτων.
 - Αντικατάσταση των παλαιών εξωτερικών ξύλινων κουφωμάτων με κουφώματα αλουμινίου με διπλά τζάμια.
 - Τοποθέτηση μηχανισμού επαναφοράς των θυρών

2. Επεμβάσεις στα αδιαφανή δομικά στοιχεία, που συμπεριλαμβάνεται:
 - Θερμομόνωση των εξωτερικών τοίχων από την εξωτερική τους όψη (δυτική και βόρεια)
 - Θερμομόνωση - υγραμόνωση του δώματος και των εσοχών των ορόφων ώστε να λειτουργούν ως συμβατικά δώματα.
 - Εσωτερική θερμομόνωση της ξύλινης στέγης.
 - Αποκατάσταση των όψεων (επιχρισμάτων, χρωματισμών, μαρμάρινων μελών, σιδερένιων στοιχείων).
 - Αντικατάσταση και θερμομόνωση του ξύλινου πατώματος της αίθουσας συναυλιών.

Στα παρακάτω κεφάλαια της πτυχιακής εργασίας αναφέρονται μέθοδοι αποκατάστασης των βλαβών του κτιρίου καθώς και η σημασία της αποκατάστασης του μνημειακού μεγάρου του Παρνασσού.

B.1.2. Θερμομόνωση εξωτερικής τοιχοποιίας

Η τοιχοποιία καταλαμβάνει κατά κανόνα το μεγαλύτερο ποσοστό της εξωτερικής επιφάνειας ενός κτιρίου. Είναι επομένως φυσικό να παρατηρούνται μεγάλα ποσοστά απωλειών θερμότητας απ' αυτήν όταν δεν είναι θερμομονωμένη.

Η θερμομόνωση μιας τοιχοποιίας σε υφιστάμενη κατασκευή μπορεί να επιτευχθεί με δύο εναλλακτικούς τρόπους:

- Με τοποθέτηση της θερμομονωτικής στρώσης στην εσωτερική πλευρά της τοιχοποιίας. Αν η θερμομονωτική στρώση τοποθετηθεί εσωτερικά, η θερμοχωρητικότητα δε θα αξιοποιηθεί, επειδή η μάζα των βαρέων υλικών θα βρίσκεται προς την εξωτερική πλευρά και δε θα προστατεύεται θερμομονωτικά. Αντιθέτως, η ροή θερμότητας προς αυτήν θα παρεμποδίζεται από τη θερμομονωτική στρώση. Στην περίπτωση αυτή ο χώρος με την έναρξη λειτουργίας της θέρμανσης θα θερμαίνεται πιο σύντομα και με την διακοπή της θέρμανσης θα ψύχεται ομοίως πιο σύντομα.
- Με τοποθέτηση της θερμομονωτικής στρώσης στην εξωτερική πλευρά της τοιχοποιίας. Αν η θερμομονωτική στρώση τοποθετηθεί εξωτερικά, η θερμοχωρητικότητα θα αξιοποιηθεί, επειδή η μάζα των βαρέων υλικών θα βρίσκεται προς την εσωτερική πλευρά και θα προστατεύεται θερμομονωτικά. Αυτό σημαίνει ότι με την έναρξη της θέρμανσης του χώρου θα αντλεί θερμότητα από το εσωτερικό περιβάλλον, καθυστερώντας την άνοδο της θερμοκρασίας, θα την αποταμιεύει ως θερμική μάζα και θα την επαναποδίδει στο χώρο με τη διακοπή της θέρμανσής του, καθυστερώντας αυτή τη φορά την πτώση της θερμοκρασίας του χώρου.

Προτείνουμε λοιπόν την θερμομόνωση της βόρεια πλευράς του κτιρίου, με εξωτερική θερμομονωτική στρώση λόγω της ύπαρξης αυθεντικού διακόσμου από την εσωτερική πλευρά. Αυτό επιδιώκεται με τις εξής εργασίες:

- Απόξεση και καθαίρεση των σαθρών τμημάτων του εξωτερικού επιχρίσματος της τοιχοποιίας και επιδιόρθωση πιθανών βλαβών στην υφιστάμενη τοιχοποιία
- Στερέωση των θερμομονωτικών πλακών με βύσματα που φτάνουν μέσα στην τοιχοποιία και δεν σταματούν μόνο στο υφιστάμενο επίχρισμα. Η στερέωση, μπορεί να ενισχυθεί και με ειδική τσιμεντόκολλα (βελτιωμένη τσιμεντοκονία από τσιμέντο – άμμο και χημικό πρόσθετο για τη βελτίωση της αντοχής)

- Στερέωση πλαστικού ή ανοξείδωτου μεταλλικού πλέγματος ή υαλοπλέγματος για οπλισμό του εξωτερικού επιχρίσματος και την διασφάλιση καλής πρόσφυσης επί του θερμομονωτικού υλικού.
- Κατασκευή επιχρίσματος από ειδικό τσιμέντο στεγανοποίησης με τριβιδιστή επιφάνεια, σε τρεις στρώσεις (πεταχτό, λάσπωμα, τριφτό).
- Βαφή της όψης με αδιάβροχα ανόργανα χρώματα σε δύο επαλείψεις που θα επιτρέπουν την διαπνοή του τοίχου.
- Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη δημιουργία σωστών απολήξεων στις θέσεις των ανοιγμάτων, ώστε να δημιουργηθούν ενιαίες επιφάνειες με την υφιστάμενη κατασκευή και να αποτρέπουν την διείσδυση του νερού. Αναγκαία προϋπόθεση είναι η ανακατασκευή ποδιάς του παραθύρου ή η συμπλήρωσή του.

B.1.3. Η θερμομόνωση του δώματος

Τα δώματα είναι στοιχεία του εξωτερικού κελύφους που δέχονται εντονότερα από όλα τα άλλα τις επιδράσεις του περιβάλλοντος. Η ηλιακή ακτινοβολία, οι θερμοκρασιακές διακυμάνσεις, ο άνεμος, η βροχή, το χιόνι καταπονούν συνεχώς την επιφάνειά τους και είναι πρόξενοι των περισσότερων φθορών. Αποκολλήσεις υλικών, φουσκώματα στις στρώσεις, πρόωρη γήρανση των στεγανωτικών και θερμομονωτικών υλικών, θραύσεις και ρηγματώσεις, σχηματισμός εξανθημάτων και κηλίδων στην εσωτερική επιφάνεια είναι μερικές μόνο από τις φθορές που υφίστανται τα δώματα και που κατά κανόνα οφείλονται στην ελλιπή, κακή ή πλημμελή προστασία τους.

Προϋπόθεση για την αποφυγή όλων αυτών των προβλημάτων και για τη σωστή λειτουργία τους αποτελεί η τήρηση ορισμένων κανόνων της τεχνικής και η εφαρμογή των αρχών της φυσικής των κατασκευών και επιπροσθέτως η συνεχής συντήρηση και προστασία του έργου καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του.

Στο δώμα η θερμομονωτική στρώση έχει στόχο να παρέχει στο κέλυφος θερμική προστασία και να προφυλάσσει τη φέρουσα πλάκα και τους εσωτερικούς τοίχους από τις μεγάλες θερμοκρασιακές διακυμάνσεις του περιβάλλοντος.

Η επιλογή του κατάλληλου υλικού εξαρτάται από τον τύπο του δώματος που πρόκειται να κατασκευαστεί. Αρκεί να εξασφαλιστεί ότι η θερμομονωτική στρώση μπορεί να φέρει το βάρος των υπερκείμενων στρώσεων.

Στην περίπτωση μας πρόκειται για συμβατικό δώμα. Είναι ο πλέον συνήθης τύπος στη χώρα μας. Πρόκειται για μονοκέλυφη κατασκευή, με κύριο χαρακτηριστικό την τοποθέτηση της στεγανωτικής στρώσης σε υπερκείμενη θέση της θερμομονωτικής, ώστε να την προστατεύει από τα νερά της βροχής. Μπορούν να εφαρμοστούν σχεδόν όλα τα υλικά. Εφόσον επιλεγεί το υλικό το οποίο προσβάλλεται από την υγρασία και η στρώση των κλίσεων διαστρωθεί επάνω από αυτό, θα πρέπει μεταξύ των δύο να μεσολαβήσει μία προστατευτική μεμβράνη, συνήθως φύλλο πολυαιθυλενίου, για προστασία από τα νερά της κατασκευής.

Για την θερμομόνωση – στεγανοποίηση συμβατικού δώματος θα απαιτηθούν οι ακόλουθες εργασίες:

- Θα καθαριστεί με σκούπα η φέρουσα πλάκα, θα απομακρυνθούν τυχόν σαθρά υλικά ή φερτές ύλες και θα εξομαλυνθούν οποιεσδήποτε ανωμαλίες υπάρχουν.
- Στην καθαρή πλέον επιφάνεια θα γίνει η κατασκευή της στρώσης φράγματος υδρατμών. Αρχικά θα γίνει προεπάλειψη με ασφαλτικό αστάρι (primer), ενώ στη συνέχεια θα επικολληθεί σημειακά το ασφαλτόπανο της πρώτης στρώσης με οξειδωμένη άσφαλτο. Πάνω σ' αυτό θα κολληθεί σε όλη την επιφάνεια το ελαστομερές ασφαλτόπανο της δεύτερης στρώσης με οξειδωμένη άσφαλτο. Κατανάλωση οξειδωμένης ασφάλτου 1.25 gr/m^2 . Το ασφαλτόπανο της πρώτης στρώσης θα είναι με οπλισμό υαλοπιλήματος 50 gr/m^2 συνολικού βάρους κατ' ελάχιστο 4 kg/m^2 . Τα φύλλα τόσο της πρώτης, όσο και της δεύτερης στρώσης θα επικαλύπτονται κατά 8 - 10 cm και θα συγκολλούνται μεταξύ τους με οξειδωμένη άσφαλτο. Η δεύτερη στρώση ασφαλτόπανου θα τοποθετηθεί με μετάθεση 50 cm.

Στα σημεία συνάντησης των οριζόντιων και κατακόρυφων στοιχείων του δώματος (στηθαία κ.λ.π) θα τοποθετηθεί ειδικό τεμάχιο πρισματικό από ξύλο ή πολυστερίνη διατομής ισοσκελούς ορθογώνιου τριγώνου με μήκος καθέτου πλευράς 10 cm. Η στεγανοποίηση με τα

ασφαλτόπανα θα προεκταθεί και στα σημεία συνάντησης κατακόρυφων και οριζόντιων στοιχείων πάνω από ειδικά τεμάχια και σε ύψος 30 cm τουλάχιστον επάνω από τη στάθμη του δαπέδου που γειτνιάζει. Στην περίπτωση συμπαγούς στηθαίου η στεγανοποίηση θα μπορούσε να επεκταθεί σε όλο το ύψος του, καλύπτοντας και το άνω οριζόντιο τμήμα του.

- Τοποθέτηση κατά ισοδύναμο τρόπο (σταυρωτά) σκληρών μονωτικών πλακών εξηλασμένης πολυστερίνης δωματίων πάχους σύμφωνα με την μελέτη θερμομόνωσης και πυκνότητας $32 - 35 \text{ kg/m}^3$
Οι πλάκες του υλικού θα είναι έτσι κατασκευασμένες ώστε να θηλυκώνουν η μία μέσα στην άλλη και θα καλύπτουν εντελώς το δώμα
- Τοποθέτηση πάνω στις θερμομονωτικές πλάκες, ενός φύλλου πολυαιθυλενίου πάχους 2 mm
- Κατασκευή της στρώσης ρύσεων από ελαφροσκυρόδεμα (κισσηρόδεμα κλίσεων), το πάχος της οποίας στα διάφορα σημεία του δώματος θα προσδιοριστεί από τη σχετική μελέτη απορροής ομβρίων
- Μετά το πλήρες στέγνωμα της στρώσης των ρύσεων, τον καθαρισμό της άνω επιφάνειας με βούρτσα για την απομάκρυνση των σαθρών υλών και την εξομάλυνση της επιφάνειας, ακολουθεί η στεγανοποίηση.
- Διάστρωση της επιφάνειας κλίσεων με μία στρώση βερνίκι εμποτισμού ασφαλικής βάσης (primer).
- Μετά το στέγνωμα του primer τοποθέτηση υδρομονωτικής ασφαλικής μεμβράνης πλαστομερούς μάζας με οπλισμό. Η τοποθέτηση γίνεται με διάστρωση ψυχρής κόλλας ασφαλικής βάσης σε όλη την επιφάνεια – με κατανάλωση υλικού 1 kg/m^2 σε μία στρώση – και πριν αυτή στεγνώσει γίνεται η επικόλληση η της ασφαλικής μεμβράνης. Η διάστρωση της κόλλας γίνεται με προσοχή, ώστε οι περιοχές των ζωνών της συγκόλλησης των μεμβρανών μεταξύ του πλάτους 10 cm να μην επικαλύπτονται από αυτή.
- Διάστρωση και επικόλληση της δεύτερης υδρομονωτικής πλαστομερούς μάζας με οπλισμό, εν ψυχρώ με διάστρωση κόλλας ασφαλικής βάσης και με κατανάλωση υλικών 1 kg/m^2 σε μία στρώση επάνω από τη μεμβράνη της πρώτης στρώσης.

- Οι μεμβράνες της δεύτερης στρώσης τοποθετούνται στην ίδια διεύθυνση με αυτές της πρώτης και με μετάθεση των τελειωμάτων τους κατά 0.55 m. Τα φύλλα των μεμβρανών και των δύο στρώσεων (πλάτους 1.10 m) συγκολλούνται στα άκρα μεταξύ τους σε μία αλληλοεπικάλυψη 0.10 m με χρήση φλόγιστρων. Οι ραφές που δημιουργούνται σπατουλάρονται με σπάτουλα επιμελώς.
- Στα σημεία συνάντησης των οριζόντιων και κατακόρυφων στοιχείων του δώματος (στηθαία κ.λ.π) θα τοποθετηθεί δεύτερο ειδικό τεμάχιο πρισματικό από ξύλο ή πολυστερίνη διατομής ισοσκελούς ορθογώνιου τριγώνου με μήκος καθέτου πλευράς 10 cm. Η στεγανοποίηση με τα ασφαλτόπανα θα προεκταθεί και στα σημεία συνάντησης κατακόρυφων και οριζόντιων στοιχείων πάνω από ειδικά τεμάχια και σε ύψος 30 cm τουλάχιστον επάνω από τη στάθμη του δαπέδου που γειτνιάζει. Στην περίπτωση συμπαγούς στηθαίου η στεγανοποίηση θα μπορούσε να επεκταθεί σε όλο το ύψος του, καλύπτοντας και το άνω οριζόντιο τμήμα του.
- Στα κατακόρυφα συμπαγή στηθαία στερέωση πυκνού πλέγματος για την συγκράτηση του επιχρίσματος
- Πάνω από τη στεγανοποίηση διάστρωση πλαστικής υφαντής λινάτσας (γεωύφασμα) βάρους 125 gr/m² τουλάχιστον, έτσι ώστε να υπάρχει επικάλυψη των φύλλων το λιγότερο κατά 10 cm.
- Τα φύλλα λινάτσας θα κολληθούν μεταξύ τους με ειδικό σελοτέιπ πλάτους 5 cm τουλάχιστον. Θα αναδιπλώνονται και στα κατακόρυφα τμήματα (στηθαία κ.λ.π) σε ύψος 10 cm τουλάχιστον όπου θα συγκολλούνται προσωρινά.
- Κατόπιν θα κατασκευαστεί το συνδετικό κονίαμα (τσιμεντοκονίαμα) για την συγκόλληση της τελικής επικάλυψης του δώματος με πλάκες πεζοδρομίου (τσιμεντόπλακες).

B.1.4. Θερμομόνωση της στέγης

Αναλόγως του τύπου της στέγης θα πρέπει να επιλεγεί και ο τρόπος της θερμομονωτικής προστασίας. Διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες:

- Τη στέγη που διαμορφώνει και την οροφή του εσωτερικού χώρου
Μεταξύ εσωτερικού και λειτουργικού χώρου και στέγης δεν μεσολαβεί άλλο επίπεδο και η στέγη είναι ορατή από τον εσωτερικό χώρο. Στις δύο εναλλαγές του ο εσωτερικός χώρος μπορεί να είναι ο τελευταίος όροφος του κτιρίου ή μια σοφίτα επάνω από αυτόν. Η θερμική προστασία αναπτύσσεται τότε στο κεκλιμένο επίπεδο της στέγης.

- Τη στέγη που δε λειτουργεί ως οροφή του εσωτερικού χώρου
Πρόκειται συνήθως για στέγες που πατούν επάνω σε οριζόντια πλάκα οπλισμένου σκυροδέματος και παρέχουν προστασία έναντι των καιρικών συνθηκών, η θερμική προστασία όμως αναπτύσσεται στο επίπεδο της οριζόντιας πλάκας σκυροδέματος.

Και στις δύο περιπτώσεις η στέγη μπορεί να είναι ξύλινη ή να αποτελείται από υπό κλίση πλάκες οπλισμένου σκυροδέματος. Ωστόσο, όταν κατασκευάζεται από οπλισμένο σκυρόδεμα, ο χώρος της στέγης είναι κατά κανόνα ενιαίος με του ορόφου και δεν διακόπτεται από άλλη οριζόντια πλάκα.

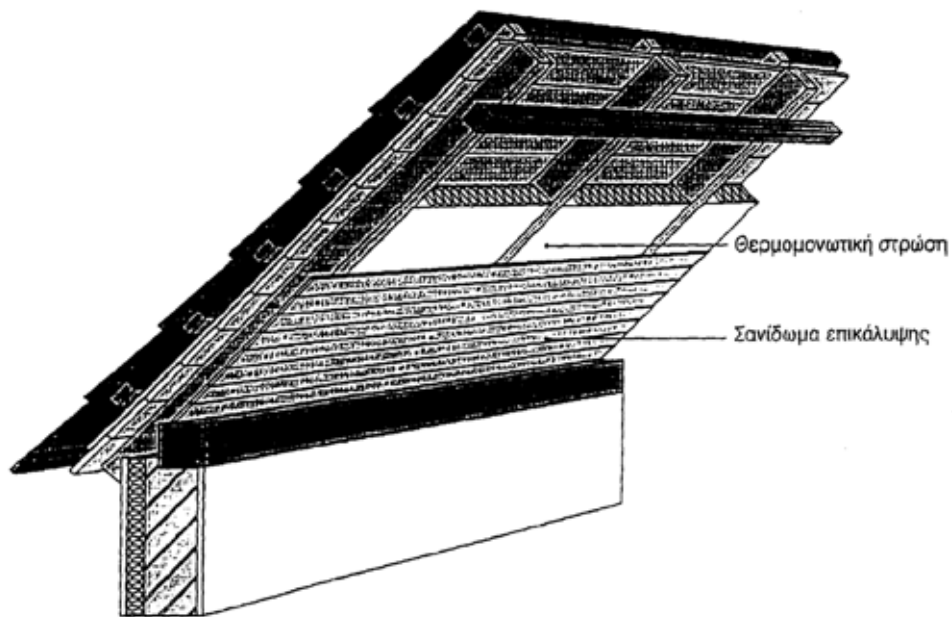
Στο «Παρνασσό», πρόκειται για ξύλινη στέγη που δεν λειτουργεί ως οροφή του εσωτερικού χώρου και προτείνεται η εσωτερική θερμομόνωσή της.

Στην περίπτωση αυτή προτιμώνται συνήθως ινώδη οργανικά ή ανόργανα υλικά (υαλοβάμβακας, πετροβάμβακας, πλάκες φυτικών ινών, ξυλόμαλλο, σάντουιτς ξυλόμαλλου – διογκωμένης πολυστερίνης) ή αφρώδη υλικά (διογκωμένη πολυστερίνη, αφρώδες εξηλασμένη πολυστερίνη).

Οι θερμομονωτικές πλάκες καρφώνονται ή στερεώνονται με αγκύρια ανάμεσα στους αμείβοντες ή κάτω από αυτούς. Αναλόγως του επιθυμητού αισθητικού αποτελέσματος καλύπτονται με γυψοσανίδες, μοριοσανίδες, αντικολλητές πλάκες ξύλου ή με άλλα πετάσματα που στερεώνονται με καρφιά ή βύσματα επάνω στους αμείβοντες.

Στην περίπτωση που το θερμομονωτικό υλικό τοποθετηθεί κάτω από τους αμείβοντες, στις πλευρές των αμειβόντων βιδώνονται μικρά ελάσματα για τη συγκράτηση ενός ξύλινου ή μεταλλικού κανάβου, επάνω στον οποίο στερεώνονται οι πλάκες επικάλυψης.

Είναι σκόπιμο οι επικαλυπτικές πλάκες από τη μη εμφανή πλευρά τους (αυτή που βλέπει προς τη θερμομόνωση) να έχουν ένα αδιαπέρατο από τους υδρατμούς υλικό (φύλλο νάυλον, επάλειψη) που θα λειτουργεί ως φράγμα υδρατμών και θα παρεμποδίζει ενδεχόμενη συμπύκνωση των διαχεόμενων στο εσωτερικό της στέγης. Το φράγμα υδρατμών μπορεί να παραλειφθεί αν η στέγη είναι αεριζόμενη.

Θερμομόνωση ξύλινης στέγης από την εσωτερική της πλευρά.

B.2. Λειτουργική αποκατάσταση κτιρίου

Πρόκειται για ένα τριώροφο κτίριο 1800 τετραγωνικών μέτρων περίπου. Διαθέτει συνολικά τέσσερις βιβλιοθήκες, έξι εκθεσιακούς χώρους και την κεντρική αίθουσα συναυλιών. Βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας και θα έπρεπε να είναι χώρος δημόσιος και επισκέψιμος. Παρ' όλα αυτά μόνο η κεντρική αίθουσα συναυλιών είναι διαθέσιμη προς το κοινό.

Προσπαθήσαμε λοιπόν να δημιουργήσουμε κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε να παροτρύνουμε το κοινό, κυρίως τους νέους, να επισκεφθούν το κτίριο. Αυτό το επιδιώξαμε οργανώνοντας καλύτερα τους ήδη υπάρχοντες χώρους, αφού ούτε από στατικής άποψης, ούτε από τους νόμους του κράτους μπορούσαμε να κάνουμε δομικές αλλαγές.

B.2.1. Στάθμη ισογείου

Για τη καλύτερη λειτουργία του χώρου και την εκμετάλλευσή του από το κοινό προτείνουμε τη δημιουργία φουαγιέ και δημόσιας βιβλιοθήκης. Η γραμματεία, διαστάσεων $4,90 \times 5,10 = 24,99 \text{m}^2$, να μεταφερθεί στην αίθουσα εκθέσεων ίδιων περίπου διαστάσεων $6,30 \times 4,40 = 27,72 \text{m}^2$. Ο χώρος της γραμματείας να μετατραπεί σε φουαγιέ, για την αναμονή ή το διάλειμμα του κοινού από τις διάφορες δραστηριότητες. Θα αφαιρεθεί ο εσωτερικός τοίχος που υπάρχει έτσι ώστε να μεγαλώσει ο χώρος, καθώς και η πόρτα. Περιμετρικά της αίθουσας θα τοποθετηθεί πάγκος πλάτους 40 cm και 110-115 cm ύψος, καθώς επίσης και скаμπό ύψους 80 cm και διαστάσεων 40×40 cm. Στον εναπομείναντα χώρο θα τοποθετηθούν τραπέζια με καρέκλες τεσσάρων ή δύο ατόμων διαστάσεων 85×85 cm.¹⁷

Δίπλα από τη γραμματεία υπάρχει ένα δωμάτιο διαστάσεων $1,30 \times 4,90$ που χρησιμοποιείται ως κουζίνα. Η πόρτα θα γίνει μονή και θα μεταφερθεί. Έτσι θα μεγαλώσει η κουζίνα και θα έχει διαστάσεις $6.10 * 1.30$ m. Στο ήδη υπάρχων άνοιγμα θα τοποθετηθεί πάγκος ύψους 1.0 m περίπου, έτσι ώστε με τη μέθοδο self service να εξυπηρετούνται οι πελάτες του φουαγιέ. Στην κουζίνα θα τοποθετηθεί εστία 60 cm, νεροχύτης με χώρο αποστράγγισης

¹⁷ NEUFERT, Έκδοση 1998, σελ.217-218, 397-398

(περιλαμβανομένου και πλυντηρίου πιάτων) 150 cm, ψυγείο 60 cm, καταψύκτης 60 cm και πάγκος εργασίας 60 cm.¹⁸

Στο ισόγειο υπάρχουν τέσσερις μεγάλες αίθουσες που έχουν χρήση βιβλιοθήκης αλλά είναι κλειστές προς το κοινό. Προτείνουμε λοιπόν τη μετατροπή σε δημόσια βιβλιοθήκη. Οι χρήστες της να είναι παιδιά, ενήλικες και νέοι. Το περιεχόμενό της και οι δραστηριότητες που προσφέρει να προσανατολίζονται ανάλογα με τις απαιτήσεις των χρηστών. Σαν χώρος ελεύθερης διακίνησης των ιδεών για όλες τις ομάδες του πληθυσμού προσφέρει εκτός από την παραδοσιακή διάθεση βιβλίων για ανάγνωση χώρους για ξεφύλλισμα, χώρο πληροφορικής, χώρο ακρόασης μουσικής, θέση ατομικής και ομαδικής μελέτης. Μπορεί να περιλαμβάνει εκτός από βιβλία και περιοδικά, εφημερίδες, νέα μέσα επικοινωνίας (CD, Video), που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη βιβλιοθήκη ή και να δανείζονται. Η διαμόρφωση του χώρου θα πρέπει να βοηθά την ευχάριστη απασχόληση των παιδιών, των νέων και των ενήλικων σε κατάλληλα διαμορφωμένες επιφάνειες.¹⁹

Ο χώρος που έχει χρήση βιβλιοθήκη II, θα περιλαμβάνει επιστημονικά συγγράμματα και θα χρησιμοποιείται κυρίως από ενήλικες. Θα τοποθετηθούν βιβλιοθήκες με 5 ή 6 ράφια. 1 τρέχον μέτρο ραφιού περιλαμβάνει 30 τόμους ειδικής βιβλιογραφίας. Δεξιά της εισόδου θα υπάρχει γραφείο διαστάσεων 1,50*0,70 m με υπολογιστή για την εύρεση των βιβλίων. Περιμετρικά του τοίχου θα τοποθετηθούν τέσσερις βιβλιοθήκες πλάτους 30 cm και ύψους 1.80 m. Στον εναπομείναντα χώρο θα τοποθετηθούν επίσης τέσσερις βιβλιοθήκες ιδίων διαστάσεων. Οι διάδρομοι μεταξύ των ραφιών θα προσαρμοστούν έτσι ώστε να έχουμε τη μέγιστη χωρητικότητα βιβλίων (σε κάποιο σημείο θα είναι 1.20 m ενώ σε κάποιο άλλο 0.875 m). Το συνολικό μήκος των βιβλιοθηκών θα είναι 40.4 m. το τρέχον μέτρο ανά ράφι περιλαμβάνει 30 τόμους, άρα $40.4 * 30 = 1212$ τόμοι ανά ράφι * 5 ράφια = 6060 τόμους θα έχει χωρητικότητα η βιβλιοθήκη αυτή.

Ο χώρος που έχει χρήση βιβλιοθήκη IV, θα περιλαμβάνει λογοτεχνικά βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, παιδική βιβλιογραφία και νέα μέσα επικοινωνίας. Περιμετρικά του τοίχου θα τοποθετηθούν τρεις βιβλιοθήκες

¹⁸ NEUFERT, Έκδοση 1998,Κουζίνα, σελ.212-215

¹⁹ NEUFERT, Έκδοση 1998, Βιβλιοθήκη, σελ.279-283

πλάτους 30 cm και ύψους 1.80 m, οι οποίες θα περιέχουν λογοτεχνικά βιβλία. Στον εναπομείναντα χώρο θα τοποθετηθούν επίσης τρεις βιβλιοθήκες ιδίων διαστάσεων, μία βιβλιοθήκη μήκους 1.0 m, πλάτους 30 cm και ύψους 1.20 m για παιδική βιβλιογραφία καθώς επίσης και μία βιβλιοθήκη εφημερίδων και περιοδικών μήκους 1.09 m, πλάτους 30 cm και ύψους 1.98 m. 1 τρέχον μέτρο θα περιλαμβάνει 33 τόμους λογοτεχνίας ή 35 τόμους παιδικής λογοτεχνίας. Οπότε ο χώρος αυτός θα περιέχει 5148 τόμους λογοτεχνίας και 140 τόμους παιδικής βιβλιογραφίας. Τέλος θα ανοιχτεί πόρτα ώστε να υπάρχει απευθείας είσοδο στη βιβλιοθήκη.

Ο χώρος που έχει χρήση βιβλιοθήκη I θα μετατραπεί σε αναγνωστήριο. Αριστερά της εισόδου θα υπάρχει η υπάλληλος για το δανεισμό βιβλίων και δίπλα ένα γραφείο όπου θα σημειώνονται από τους επισκέπτες τα στοιχεία τους. Επίσης θα τοποθετηθούν τρεις επιφάνειες για μεμονωμένη θέση μελέτης, διαστάσεων 1.0 * 0.70 m και απόστασης μεταξύ τους 95 cm. Τέλος θα τοποθετηθούν δύο επιφάνειες για ομαδική μελέτη, διαστάσεων 1.0 * 1.40 m και απόστασης μεταξύ τους 60 cm.

Ο χώρος που έχει χρήση βιβλιοθήκη III θα μετατραπεί σε αίθουσα internet. Δεξιά της εισόδου θα υπάρχει το γραφείο της υπαλλήλου. Μέσα στο χώρο θα τοποθετηθούν κυκλικά τέσσερα γραφεία με υπολογιστές διαστάσεων 1,50 * 0,70 m. Επίσης θα τοποθετηθούν τρία διπλά γραφεία με υπολογιστές, διαστάσεων 1.0 * 1.40. ο χώρος αυτός θα διαθέτει συνολικά δέκα υπολογιστές με δωρεάν internet.

Ο χώρος που χρησιμοποιείται ως βιβλιοθήκη IV θα μετατραπεί σε τουαλέτες ανδρών και γυναικών , ενώ στο άνοιγμα δίπλα σε αυτόν θα τοποθετηθεί φωτοτυπικό μηχάνημα και ράφια για τα προσωπικά αντικείμενα των επισκεπτών.

Επίσης, στην αριστερή πόρτα της εισόδου, όπου ο τοίχος έχει πάχος 60 cm, θα τοποθετηθεί ένα μικρό γραφείο με μία καρέκλα για την έκδοση εισιτηρίων.

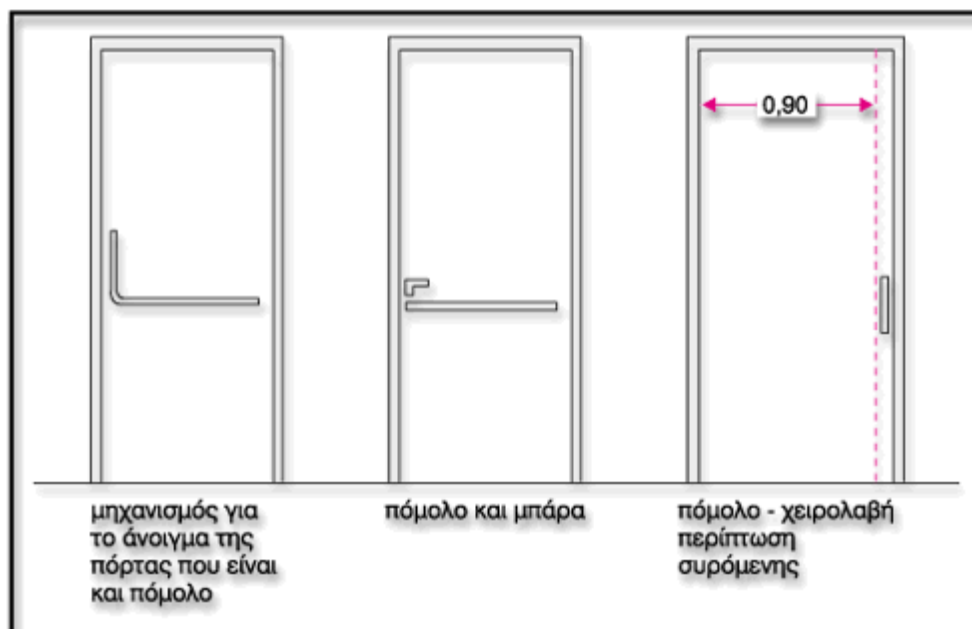
Τέλος, τα σκαλάκια της δεξιάς πλευράς θα αντικατασταθούν με μπάρα για τα ΑΜΕΑ, μέγιστης κλίσης 5%.

B.2.2. Στάθμη αίθουσας συναυλιών

Στο επίπεδο αυτό δεν προτείνονται πολλές αλλαγές, καθώς το μεγαλύτερο μέρος καταλαμβάνει η αίθουσα συναυλιών, η οποία χαρακτηρίζει το κτίριο από την κατασκευή του. Συνιστούμε λοιπόν ο χώρος που χρησιμοποιείται ως γραφείο του γραμματέα να μετατραπεί σε τουαλέτες για άτομα με ειδικές ανάγκες. Το γραφείο του γραμματέα μπορεί να μεταφερθεί στο επίπεδο του πρώτου ορόφου μαζί με τα υπόλοιπα γραφεία. Πρόκειται για έναν αρκετά μεγάλο χώρο διαστάσεων 4.30 * 3.80 m, για αυτό δίπλα στις τουαλέτες μπορούμε να φτιάξουμε και μια μικρή αποθήκη.

Η κατασκευή χώρων για ΑΜΕΑ απαιτεί ειδικές διατάξεις που αναφέρονται παρακατω:

- Η πόρτα πρέπει να έχει πλάτος 1,10m. από κάσα σε κάσα, να ανοίγει προς τα έξω. Θα πρέπει να υπολογίζεται ως μέγιστη δύναμη που απαιτείται για το άνοιγμα της θύρας τα 15 Newtons. Η χειρολαβή του θυρόφυλλου πρέπει να είναι τύπου α, β, ή γ, σύμφωνα με το σχετικό σχήμα που επισυνάπτεται. Ο μηχανισμός κλειδαριάς του θυρόφυλλου πρέπει να επιτρέπει το άνοιγμα και από την έξω πλευρά σε περίπτωση κινδύνου και επίσης να διαθέτει ένδειξη κατάληψης χώρου.

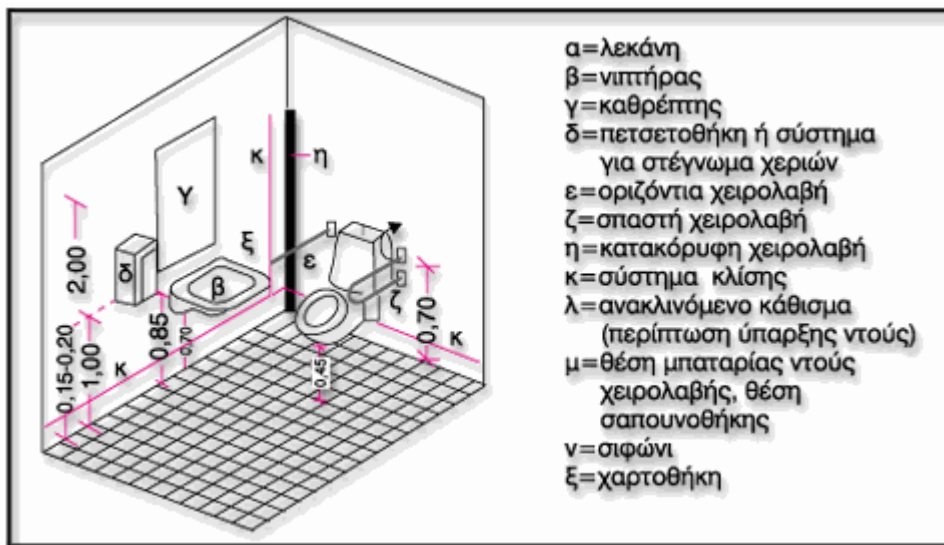
Πόρτα εξόδου χώρων υγιεινής

- Το ύψος του νιπτήρα να είναι 0,85m από το δάπεδο για το επάνω μέρος του και 0,70m για το κάτω και συνοδεύεται από ράφι στο ίδιο με αυτόν ύψος. Τα 0,70m ελεύθερος χώρος κάτω από τον νιπτήρα πρέπει να εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση, η δε αποχέτευση του νιπτήρα δεν πρέπει να ενοχλεί τα γόνατα του χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου. Είναι δυνατόν να επιλεγεί νιπτήρας μεταβλητού ύψους, τον οποίο ο χρήστης ρυθμίζει ανάλογα με τις ανάγκες του. Ο νιπτήρας τοποθετείται δίπλα στη λεκάνη, το δε εμπρόσθιο άκρο του νιπτήρα τοποθετείται στην ίδια ευθεία με την εσωτερική παρειά της λεκάνης.

Η απόσταση μεταξύ του άκρου της λεκάνης και του νιπτήρα πρέπει να είναι περίπου 0,10m και ποτέ να μην υπερβαίνει τα 0,25m, έτσι ώστε να είναι δυνατή η χρήση του νιπτήρα από καθήμενο στη λεκάνη άτομο. Για την αγκύρωση του νιπτήρα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα ώστε να αντέχει σε κατακόρυφη φόρτιση 100Kg. Η μπαταρία του νιπτήρα είναι αναμικτική, τύπου "κομμωτηρίου", με κινητό "τηλέφωνο"-ντους και με χειριστήρια τύπου μοχλού (όχι σφαιρικά). Στις περιπτώσεις εξωτερικών, μη εντοιχισμένων σωλήνων ύδρευσης ή αποχέτευσης, πρέπει αυτές να επενδύονται με μονωτικό υλικό, ώστε να αποφεύγονται πιθανά ατυχήματα ή τραυματισμοί.
- Ο καθρέφτης τοποθετείται πάνω από το νιπτήρα με ελαφριά κλίση. Το κάτω μέρος του πρέπει να βρίσκεται σε ύψος 1,00m από το δάπεδο και το πάνω 2,00m.
- Μπροστά και δίπλα από μια πλευρά της λεκάνης, πρέπει να υπάρχει αρκετός χώρος για μετωπική ή πλάγια προσέγγιση ατόμου σε αμαξίδιο. Όπως έχει αναφερθεί παραπάνω η ενδεδειγμένη διάταξη ως προς την τοποθέτηση της λεκάνης και του νιπτήρα είναι η τοποθέτησή τους σε κάθετους μεταξύ τους τοίχους. Το ύψος της λεκάνης πρέπει να είναι 0,45m για να διευκολύνεται η μετακίνηση του χρήστη από το αμαξίδιο στη λεκάνη. Πρέπει να έχει πλάτη ύψους τουλάχιστον 0,30m από την επιφάνεια του καλύμματος. Ένα καζανάκι χαμηλής πίεσεως με εύχρηστο χειρισμό π.χ. χειρολαβή στο πλάι είναι δυνατόν να την υποκαταστήσει. Δίπλα στη λεκάνη αγκυρώνεται μη ολισθηρή σπαστή χειρολαβή μήκους περίπου 0,75m και με το επάνω μέρος της σε ύψος

0,70m από το δάπεδο. Η διάμετρος μιας τέτοιας χειρολαβής είναι 30mm - 40 mm (1½'' περίπου). Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στον τρόπο στερέωσης των ειδών υγιεινής και των χειρολαβών (π.χ. πρόβλεψη πρόσθετου μεταλλικού σκελετού, ενίσχυση ή κατασκευή τοίχου από μπετόν για την στήριξή του), έτσι ώστε να μπορούν να αντέχουν σε φόρτιση 100Kg. Η θήκη χαρτιού καθαρισμού πρέπει να είναι σε θέση προσιτή στον χρήστη και να διαθέτει μηχανισμό παροχής

- Τα υλικά κατασκευής του δαπέδου πρέπει να εξασφαλίζουν αντιολισθηρότητα, ομοιογένεια, μικρή ανακλαστικότητα και ευκολία στον καθαρισμό και την συντήρηση. Η αποχέτευση του δαπέδου επιτυγχάνεται με κατάλληλα διαμορφωμένες κλίσεις προς το σιφόνι δαπέδου. Οι χρωματικές αντιθέσεις μεταξύ δαπέδου, τοίχων, ειδών υγιεινής και θυρόφυλλου και ο άπλετος φωτισμός διευκολύνουν ιδιαίτερα τα άτομα με μειωμένη όραση.²⁰

Σχεδιασμός W.C.

B.2.3. Στάθμη Α' ορόφου

Σε αυτό το επίπεδο υπάρχει ήδη το γραφείο του προέδρου, η αίθουσα συμβουλίου, το εντευκτήριο και η αίθουσα Κ.Παλαμά. Προτείνουμε λοιπόν, η αίθουσα συμβουλίου να μεταφερθεί στο εντευκτήριο και στη θέση της να γίνει το γραφείο του γραμματέα.

²⁰ Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων, www.osk.gr

B.2.4. Στάθμη Β' ορόφου

Σε αυτό το επίπεδο υπάρχουν τρεις αίθουσες οι οποίες επικοινωνούν μεταξύ τους. Οι δύο έχουν χρήση πινακοθήκης και οι άλλες δύο είναι εκθεσιακές αίθουσες. Δεν προτείνουμε καμία αλλαγή σε αυτό τον όροφο.

B.2.5. Στάθμη Γ' ορόφου

Σε αυτό το επίπεδο υπάρχει μία μεγάλη αίθουσα, ίδιων περίπου διαστάσεων με την αίθουσα συναυλιών, που χρησιμοποιείται ως εκθεσιακός χώρος. Όλος ο 2^{ος} όροφος έχει την ίδια χρήση, για αυτό προτείνουμε ο 3^{ος} όροφος να μετατραπεί σε καφέ - εστιατόριο. Η κουζίνα θα λειτουργεί με τη μέθοδο του catering, δηλαδή τα φαγητά θα έρχονται έτοιμα και θα ζεσταίνονται. Ο εξοπλισμός της θα αποτελείται από: νεροχύτη, πλυντήριο σκευών, πλυντήριο εξοπλισμού, πάγκο σερβιρίσματος, πάγκο παραλαβής φαγητών – ποτών, πάγκο εργασίας, αποθήκη, ιματιοθήκη, ψυγείο, κατάψυξη, εστίες, φουρνάκι για γλυκά και φούρνος. Ενά μικρό μέρος από το χώρο της ταράτσας θα σκεπαστή από πάνω και θα τοποθετηθεί μπαρ για την παρασκευή των ποτών. Στον εναπομείναντα χώρο θα τοποθετηθούν τραπέζια δύο, τεσσάρων και έξι ατόμων. Στον ένα τοίχο θα τοποθετηθεί πάγκος πλάτους 40 cm και 110-115 cm ύψος, καθώς επίσης και σκαμπό ύψους 80 cm και διαστάσεων 40*40 cm. Τέσσερα τραπέζια των τεσσάρων ατόμων διαστάσεων 1,25 * 0,80 m., τρία τραπέζια των έξι ατόμων διαστάσεων 2,50 * 0,80 m., οχτώ τραπέζια των τεσσάρων ατόμων διαστάσεων 0,85 * 0,85 m. και δύο τραπέζια των δύο ατόμων διαστάσεων 0,65 * 0,80 m. Η απόσταση μεταξύ των τραπεζιών θα είναι 0,50 m. και 1,0 m. όταν χρησιμοποιείται ως διάδρομος. Το εστιατόριο θα έχει χωρητικότητα 85 ατόμων, ενώ τους καλοκαιρινούς μήνες θα τοποθετούνται τραπέζια και στη ταράτσα, με αποτέλεσμα η χωρητικότητα να φτάνει τα 110 άτομα. Τέλος στην είσοδο του εστιατορίου θα υπάρχει ένας μικρός χώρος όπου θα αναμένει το προσωπικό για την εξυπηρέτηση των πελατών κατά την είσοδό τους στο εστιατόριο και την τοποθέτηση τους στα ανάλογα τραπέζια, καθώς και για την εξόφληση των λογαριασμών.²¹

²¹ NEUFERT, Έκδοση 1998, Εστιατόρια, σελ.397-404

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όταν επιχειρεί κανείς μια επέμβαση σε υφιστάμενη κατασκευή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του πολλές παραμέτρους, όπως το κόστος και τις νομικές διατάξεις. Όταν πρόκειται για ένα κτίριο όπως τον Παρνασσό, θα πρέπει να σέβεται και την αρχιτεκτονική του.

Θεωρούμε ότι με τις λύσεις που προτείναμε δεν αλλοιώσαμε καθόλου την φυσιογνωμία του κτιρίου και παράλληλα εμπλουτίσαμε τις γνώσεις των σπουδαστών σε ζητήματα ιστορικών κατασκευών, επαναχρησιμοποίησης και επισκευής κτιρίων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Κλειώ Πρεσβέλου επιμ.(2007), *Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός – Επετηρίς επίτιμων και αντεπιτελλόντων μελών*
- 2) Χρήστος Φιλλίπου(2008), *Η συμβουλή του φιλολογικού συλλόγου Παρνασσός στην ανάπτυξη των εικαστικών τεχνών της σύγχρονης Ελλάδος 1883-2008*, Αθήνα
- 3) Νικόλαος Ε.Θανόπουλος (2007), *Τα Αθηναϊκά μνημειακά κτήρια του 19^{ου} αι. και των αρχών του 20^{ου} αι. με διερεύνηση της κατασκευαστικής και στατικής μεθοδολογίας (1834-1919)*, Αθήνα
- 4) Μ.Γκιούρδας (1998), *Neufert: Οικοδομική & αρχιτεκτονική σύνθεση*
- 5) Κώστα Η.Μπίρη (1995), *Αι Αθήναι 1830-1966* ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ 1830-1966, Αθήνα
- 6) Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων, www.osk.gr
- 7) Νιόβη Χρυσομαλλίδου (2001), *Κατασκευαστικές λεπτομέρειες εξωτερικών δομικών στοιχείων, θερμομόνωση κελύφους*, Θεσσαλονίκη
- 8) Δημήτρης Αραβαντινός (2000), *Η θερμομόνωση των κτιρίων και τα θερμομονωτικά υλικά*, Θεσσαλονίκη

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1. Όψη κτιρίου

Εικόνα 2. Μαρμάρινη κεντρική σκάλα

Εικόνα 3. Εκθεσιακή αίθουσα ισογείου

Εικόνα 4. Ασανσέρ

Εικόνα 5. Είσοδος προς βιβλιοθήκη

Εικόνα 6. Είσοδος γραμματείας

Εικόνα 7. Θυρωρείο

Εικόνα 8. Κουζίνα

Εικόνα 9. Σκάλες που οδηγούν σε επίπεδο χαμηλότερο από του ισογείου

Εικόνα 10. Αίθουσα βιβλιοθήκης

Εικόνα 11. Εσωτερικό βιβλιοθήκης

Εικόνα 12. Αποθήκη κάτω από την κεντρική σκάλα

Εικόνα 13. Διάδρομος

Εικόνα 14. Βιβλιοθήκη

Εικόνα 15. Βιβλιοθήκη

Εικόνα 16. Βιβλιοθήκη

Εικόνα 17. Χώρος για φωτοτυπίες

Εικόνα 18. Ημιπαιθριος χώρος

Εικόνα 19. Εσωτερικό αίθουσας συναυλιών

Εικόνα 20. Εσωτερικό αίθουσας συναυλιών

Εικόνα 21. Ξύλινη σκηνή στο εσωτερικό της αίθουσας συναυλιών

Εικόνα 22. Πόρτα που οδηγεί στην έξοδο κινδύνου

Εικόνα 23. Καμαρίνια

Εικόνα 24. Ξύλινη σκάλα που οδηγεί από τα καμαρίνια στη σκηνή

Εικόνα 25. Γραφείο προέδρου

Εικόνα 26. Αίθουσα συμβουλίου

Εικόνα 27. Εντευκτήριο

Εικόνα 28. Αίθουσα Κ.Παλαμά

Εικόνα 29. Σκάλες που οδηγούν στη στάθμη του θεωρείου

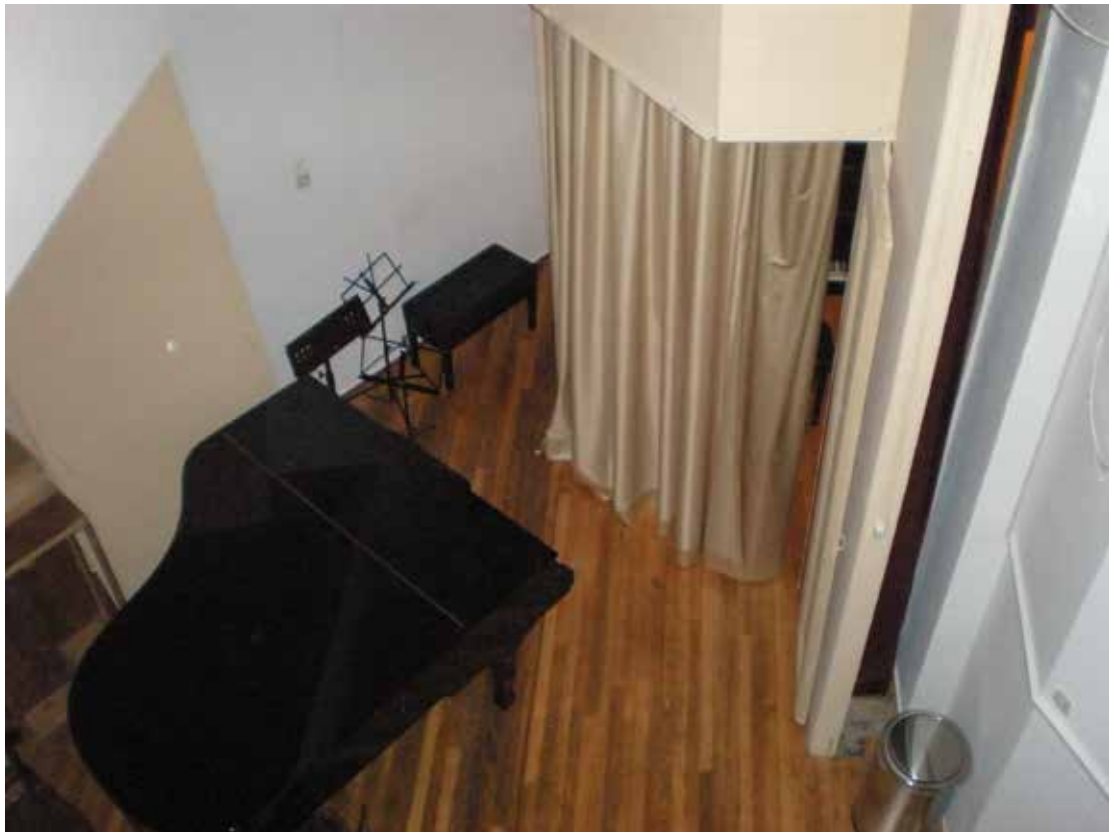
Εικόνα 30. Είσοδος στο χώρο του λογιστηρίου

Εικόνα 31. Αποθήκη στο χώρο του λογιστηρίου

Εικόνα 32. Λογιστήριο

Εικόνα 33. Εικόνα από τα παράθυρα του λογιστηρίου που βλέπουν στο πίσω μέρος της σκηνής

Εικόνα 34. Χώρος β' ορόφου

Εικόνα 35. Χώρος β' ορόφου

Εικόνα 36. Σκάλες που οδηγούν στο γ' όροφο

Εικόνα 37. Αίθουσα γ' ορόφου

Εικόνα 38. Αίθουσα γ'όρφου

Εικόνα 39. Ταράτσα κτιρίου

Εικόνα 40. Σκάλα εξόδου κινδύνου

Εικόνα 41. Δωρικοί κίονες εισόδου

Εικόνα 42. Όψη κτιρίου

Εικόνα 43. Όψη κτιρίου

Εικόνα 44. Όψη κτιρίου

Εικόνα 45. Όψη κτιρίου

Εικόνα 46. Βόρεια όψη

Εικόνα 47. Ιωνικοί μαρμάρινοι κίονες στην κορυφή του κλιμακοστασίου

Εικόνα 48. Λεπτομέρεια ιωνικού μαρμάρινου κίονα

Εικόνα 49. Οροφή αίθουσας συναυλιών

Εικόνα 50. Οροφή αίθουσας συναυλιών

Εικόνα 51. Λεπτομέρεια οροφής αίθουσας συναλιών

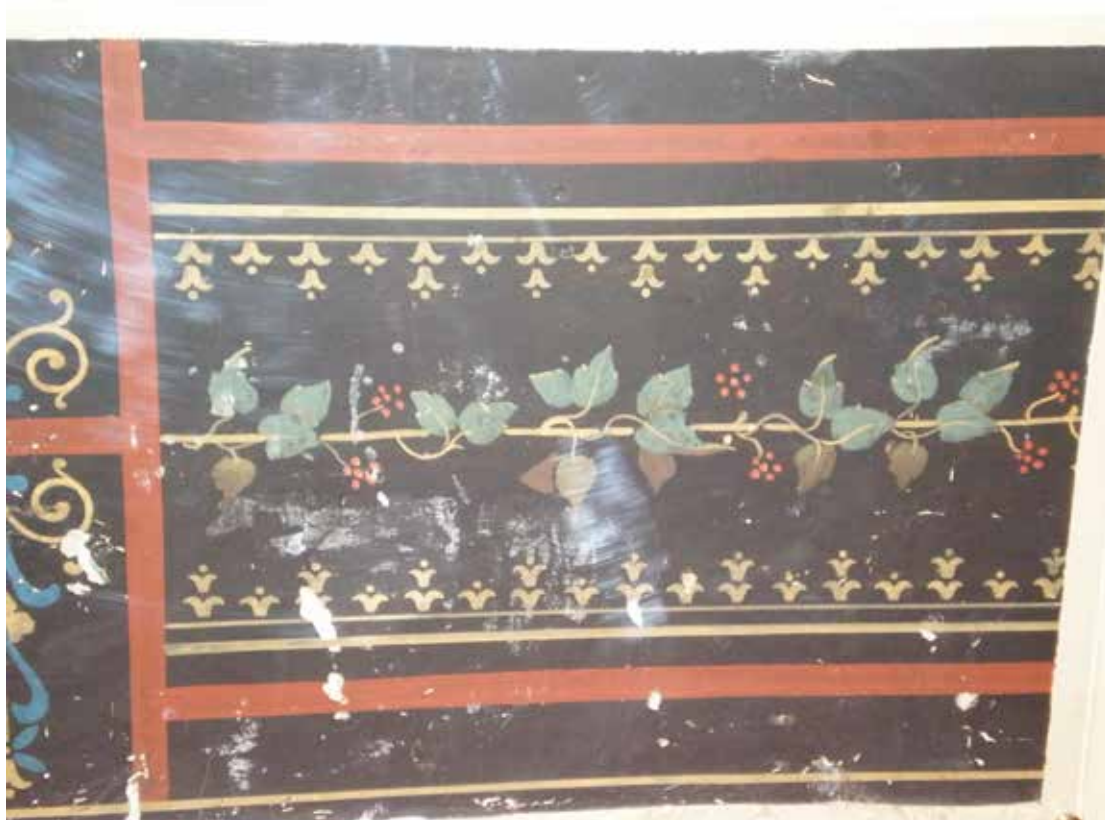
Εικόνα 52. Διάκοσμο θεωρείου

Εικόνα 53. Τοιχογραφία αίθουσας συναυλιών

Εικόνα 54. Τοιχογραφία αίθουσας συναυλιών

Εικόνα 55. Τοιχογραφία αίθουσας συναυλιών

Εικόνα 56. Διάκοσμο

Εικόνα 57. Διάκοσμο

Εικόνα 58. Διάκοσμο

Εικόνα 59. Διάκοσμο

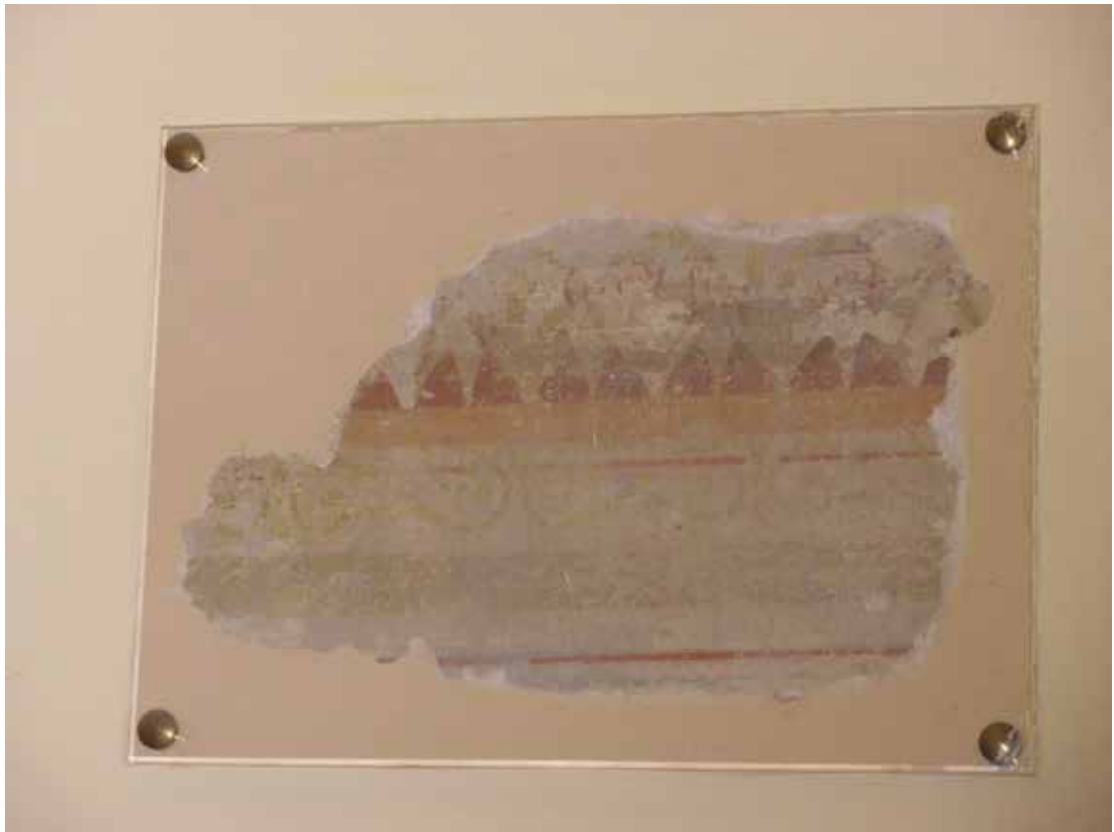
Εικόνα 60. Διάκοσμο β' ορόφου

Εικόνα 61. Διάκοσμο β' ορόφου

Εικόνα 62. Διάκοσμο β' ορόφου

Εικόνα 63. Διάκοσμο β' ορόφου

Εικόνα 64. Διάκοσμο β' ορόφου

Εικόνα 65. Διάκοσμο β' ορόφου

Εικόνα 66. Θύρα εισόδου αίθουσας συναυλιών

Εικόνα 67. Λεπτομέρεια θύρας εισόδου αίθουσας συναυλιών

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το Μέγαρο του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός » βρίσκεται απέναντι από το ναό του Αγ.Γεωργίου του Καρύτση, στη γωνία της πλατείας Καρύτση και της οδού Παρνασσού.

Ιδρύθηκε στις 24 Ιουνίου 1865 από τους τέσσερις γιους του νομισματολόγου Ηπειρώτη Παύλου Ιωάννου Λάμπρου. Στην αρχή στεγάστηκε στο αρχοντικό του Λάμπρου, το 1868 μετακόμισε στην οδό Σίνα και αργότερα στο Μέγαρο Χατζοπούλου. Στις 30 Οκτωβρίου 1891 έγιναν τα εγκαίνια του κτιρίου όπου στεγάζεται μέχρι σήμερα. Τα σχέδια και η επίβλεψη του έργου έγιναν από τον Συνταγματάρχη Μηχανικό Ιφικράτη Κοκκίδη, και η εκτέλεση των εργασιών από τον εργολάβο Λουκά Γεωργάντη.

Ο Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός είναι η πρώτη Ακαδημία των Ελλήνων Γραμμάτων, Επιστημών και Εικαστικών Τεχνών μετά την Επανάσταση του 1821. Από τις αρχές του 1883 έως και σήμερα έχουν περάσει από τους εκθεσιακούς του χώρους τα μεγαλύτερα ονόματα και οι κορυφαίοι των εικαστικών τεχνών της σύγχρονης Ελλάδας.

Το κτίριο στη μεν πρόσοψη(νότιο τμήμα) είναι τριώροφο, ενώ πίσω όψη(βόρεια) του διαθέτει έναν ακόμη μεταγενέστερο όροφο (προστέθηκε το 1930). Χαρακτηρίζεται από την ύψους δύο ορόφων αίθουσα συναυλιών, η οποία διαθέτει μικρού μέρους σκηνή και είναι διακοσμημένη με μοτίβα ζωγραφικά και γύψινα. Οι υπόλοιποι χώροι του μεγάρου στεγάζουν γραφεία, εκθέσεις, τη βιβλιοθήκη του συλλόγου και βοηθητικούς χώρους.

Ο φέρων οργανισμός αποτελείται από τοιχοποιία από αργολιθοδομή. Στο κεντρικό τμήμα της πρόσοψης υπάρχουν δύο μαρμάρيني δωρικοί κίονες, ενώ στο κεντρικό κλιμακοστάσιο δύο μαρμάρيني ιωνικοί κίονες. Τα οριζόντια στοιχεία είναι πατώματα με ξύλινη κατασκευή ή σιδηροδοκούς. Το κτίριο διαθέτει στην πρόσοψη δύο εξώστες από μάρμαρο, ενώ οι υπόλοιπες όψεις είναι επιχρισμένες.

Από το 1901 μέχρι σήμερα ο Παρνασσός έχει δεχτεί αρκετές επεμβάσεις, οι σημαντικότερες εκ των οποίων είναι:

- Εργασίες επισκευής των πάσης φύσεως ρηγματώσεων, αποκατάσταση των όψεων (επιχρισμάτων, χρωματισμών, μαρμάρινων και σιδερένιων στοιχείων) και επισκευή της στέγης.

- Αναζωγράφιση του διακόσμου και ανακαίνιση της αίθουσας συναυλιών.
- Περιορισμός της υγρασίας που προκαλείται από τα δώματα και ανακαίνιση των WC.

Η πρότασή μας όσο αφορά τη δομική αποκατάσταση είναι η θερμική προστασία του κελύφους του κτιρίου. Αυτό επιδιώκεται με τις παρακάτω εργασίες:

- Τη θερμομόνωση της εξωτερικής τοιχοποιίας, με τοποθέτηση θερμομονωτικής στρώσης είτε εσωτερικά είτε εξωτερικά του τοίχου.
- Τη θερμομόνωση του δώματος επιλέγοντας ανάλογα με το τύπο δώματος το κατάλληλο μονωτικό υλικό και ακολουθώντας μια σειρά εργασιών.
- Τη θερμομόνωση της στέγης εσωτερικά ή εξωτερικά.

Ο «Παρνασσός» είναι ένα τριώροφο κτίριο με βιβλιοθήκες και εκθεσιακούς χώρους. Παρόλ' αυτά μόνο η κεντρική αίθουσα συναυλιών μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το κοινό.

Στην εργασία αυτή εκτός από το δομικό κομμάτι είχαμε ως στόχο και την λειτουργική αποκατάσταση του χώρου. Προσπαθήσαμε να δημιουργήσουμε κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε να παροτρύνουμε το κοινό, κυρίως τους νέους, να επισκεφθούν το κτίριο. Αυτό το επιδιώξαμε οργανώνοντας καλύτερα τις ήδη υπάρχοντες βιβλιοθήκες και μετατρέποντας τις δύο από αυτές σε αναγνωστήριο και αίθουσα internet. Επιπλέον το καφέ – εστιατόριο του τρίτου ορόφου, είναι ένας επιπλέον λόγος για να προσεγγίσουμε τους νέους. Τέλος κάνοντας τις κατάλληλες ανακατασκευές, δημιουργήσαμε ένα χώρο προσβάσιμο και επισκέψιμο και από τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Ελπίζουμε να πετύχαμε το στόχο μας και ο «Παρνασσός» λόγω της θέσης του και της επισκευής του να γίνει ο νέος τόπος συνάντησης και διασκέδασης ενήλικου και ανήλικου κοινού.

The Mansion of the Literary Society <Parnassos>> situated opposite the church of St. George of Karytsi, at the corner of the square Karytsi and Parnassus Street.

It founded at June 24, 1865 by four sons of numismatist of Epirus John Paul Lambros. At first housed in the mansion of the brilliant, in 1868 moved to Sina Street and later at the Mansion Chatzopoulou. In October 30, 1891 inaugurated the building of today. The plans and supervision of the project were made by Colonel Engineer Iphicrates Kokkides, and the performance of work by the contractor Luke Georgantis.

The Parnassos Literary Society is the first Greek Academy of Letters, Science and Fine Arts after the Revolution of 1821. From early 1883 until today have gone through the exhibition spaces of the biggest names and top of the visual arts of modern Greece.

The building facade is three-story, while the rear of the later has another floor (added in 1930). Characterized by two floors of the hall, which has a small party scene and is decorated with plaster and painted motifs. The rest of the mansion house offices, galleries, the library club and associated buildings.

The vertical bearing composed of rubble masonry. In the central part of the facade there are two marble Doric columns, while the central staircase two marble Ionic columns. The horizontal bearing body consists of wooden floors or metal beam. The building has two balconies on the front of marble, while the other sides are coated.

From 1901 until today Parnassus has received several interventions, the most important of which are:

- Repair work on all kinds of cracking, restoration of facades (plastering, painting, marble and iron components) and repair the roof.
- Painting decoration and renovation of the concert hall.
- Reducing the humidity caused by the renovation of roofs and WC.

Our proposal as regards the structural restoration is the thermal protection of the building shell. This is pursued through the following tasks:

- The insulation of exterior walls by placing insulating layer either inside or outside the wall.
- The insulation of the roof as choosing the appropriate type of roof insulation material and following a series of works.
- The insulation of the roof internally or externally.

The «Parnassos» is a three storey building with a library and exhibition spaces. Nevertheless only the central hall was open and could be used by the public.

In this work apart from the structural piece we designed the functional rehabilitation of the area. We tried to create appropriate conditions to encourage the public, especially young people, to visit the building. This sought by organizing better its existing libraries and converting two of them in the reading room and internet. Moreover the cafe - restaurant of the third floor, is one more reason to reach young people. Finally, making the appropriate reconstructions, we created an accessible site for people with disabilities.

We hope to have achieved our goal and <Parnassos>> because of its location and repair to become the new meeting place for large and new. To set up a new and pleasant environment education and entertainment.